

මැටි කර්මාන්තය

- අතීතයේ මැටි කර්මකරුවන් විසින් පොදු ජන අවශ්‍යතා සඳහා විවිධ මැටි බඳුන් නිපද වූ අතර රජවරුන් හා ප්‍රභූවරුන් සඳහා විශේෂිත භාණ්ඩ වර්ග ද නිපදවා ඇත.

උදා:- පැන්කෙන්ඩිය,කොතලය, පුනාව,බුම්මැට්ට

- මැටි නිධි වශයෙන් පවතී. නම් වූ පාෂාණ විශේෂය භෞතික ,රසායනික හා ජීව විද්‍යාත්මක බලපෑම්වලට ලක්වීමේ හේතුව නිසා මැටි නිර්මාණය ඇලුමිනා සිලිකේට් ලෙස රසායනික වශයෙන් හඳුන්වන මැටි මිලි මීටර 0.002 ට වඩා කුඩා කලීලමය අංශු වේ.
- එහි ඇලුමිනියම් ඔක්සයිඩ් කොටස් එකක් ,සිලිකන් ඩයොක්සයිඩ් කොටස් දෙකක් සහ ජලය කොටස් දෙකක් අන්තර්ගත වේ.
- මැටි එහි සංයුතිය අනුව වර්ග දෙකකි. **01.ප්‍රාථමික මැටි 02. ද්විතීයික මැටි**
- ප්‍රාථමික මැටි යනු මැටි නිර්මාණය වූ ස්ථානයේම තැන්පත්ව පවතින පැහැයෙන් සුදු ,නම්‍යතාවය අඩු මැටිය.මෙය පිහිටි මැටි,ශේෂ මැටි ලෙස හඳුන්වයි.
- ප්‍රාථමික මැටි භාවිත කර සකසන නිෂ්පාදන වර්ග නම්, **පෝසිලෙන් භාණ්ඩ,සෙරමික් භාණ්ඩ,පුයර(පවුඩර්),දන්තාලේප,බෙහෙත් දවටන, තීන්ත,තාප පරිවාරක උපකරණ,පොහොර**
- ද්විතීයික මැටියනු වැස්ස සුළඟ වැනි ස්වාභාවික හේතු මත නිර්මාණය ස්ථානයේ සිට සේදී ගොස් ගංහා ඇළ දොළ සමීපයේ තැන්පත් වන අතර රතු,දුඹුරු,කළු වැනි පැහැයෙන් මෙම මැටි නිර්මාණය වේ.
- රසායනික හා කාබනික සංසටක නිසා විවිධ වර්ණයන්ගෙන් යුක්ත වන අතර සුවිකර්‍යතාව අතින් උසස් මට්ටමක පවතී.
- ද්විතීයික මැටි , **අගම් මැටි, දියළු මැටි** යන නම් වලින් ද හැදින්වේ.
- ද්විතීයික මැටි භාවිත කර සාදන නිෂ්පාදන නම් **වළං, කලගෙඩි,මුළුතැන්ගෙයි උපකරණ,උළු,ගඩොල්,මැටි පහන්,විසිතුරු බඳුන් වේ.**
- මැටි වල තිබිය යුතු භෞතික හා රසායනික ගුණ නම් **සුවිකර්‍යතාව, සවිවරතාව,හැකිලීම,වර්ණය** නම් වේ.
- ග්‍රාමීය මැටි ශිල්පීන් මැටි පදම් කිරීම සඳහා ආධාර කර ගන්නේ කුකුළන් හා ගවයන්ය. නැතහොත් මැටි වියළා කුඩු කර හලා ගනී.
- මැටි භාණ්ඩ නිපදවීමේ ක්‍රම කිහිපයක් ඇත.එනම් **සකපෝරුව භාවිතය,මැටි තහඩු භාවිතය,මැටි දරණු භාවිතය,අවටු භාවිතය, ඇඹීම.**
- සකපොරු වර්ග තුනක් භාවිත කරයි.**01.අත් සකපෝරුව,02.පා සකපෝරුව,03.විදුලි සකපෝරුව**
- අවටු තැනීම සඳහා මැටි කර්මකරුවන් බහුල වශයෙන් කරන්නේ **ප්ලාස්ටර් ඔෆ් පැරිස් ය.**
- මැටි භාණ්ඩ පුළුස්සා ගැනීම සඳහා පෝරණුව භාවිත කරයි.මෙයට ඉන්ධන ලෙස දර, ලී කුඩු,දහයිසා,පොල් ලෙලි ආදිය භාවිත කරයි.
- මැටි භාණ්ඩ අලංකරණ කිරීමේ අවස්ථා නම්,නිෂ්පාදන අවස්ථාවේ අලංකරකිරීම,මැටි පදම් කිරීමේ අවස්ථාවේදී අලංකාර කිරීම, වියළි අවස්ථාවේදී අලංකාර කිරීම, පිලිස්සීමෙන් පසු අවස්ථාවේදී අලංකාර කිරීම
- නිෂ්පාදන අවස්ථාවේ යොදන අලංකරණ ක්‍රම **කැටයම් යෙදීම,දරණු මෝස්තර යෙදීම, ඔන්ගෝබ් යෙදීම, එම්බෝස් කිරීම,ගිල්ලවීමේ මෝස්තරය යෙදීම.**
- මැටි පදම් අවස්ථාවේ යොදන අලංකරණ ක්‍රම නම් සිදුරු කැපීම, සිරුම් රටා දැමීම,පේකඩ රටා, මුද්‍රා තැබීම,
- වියළි අවස්ථාවේ යොදන අලංකරණ නම් කැබලි මෝස්තර යෙදීම, මාබල් ක්‍රමයට මෝස්තර යෙදීම.
- පිලිස්සීමෙන් පසු යොදන අලංකරණ ක්‍රම නම් දිස්න යෙදීම,මාරු විත්‍ර ක්‍රමය,කැබලි මෝස්තර, සිත්තම් කිරීම

මැටි පෝරණුව

